

Anti-pest protocol

Wilhelminaschool september 2021

Protocol tegen pesten Wilhelminaschool september 2021

Uitgangspunt:

Wij willen een school zijn, waar kinderen samen spelen, samen leren, samenwerken en waar ieder kind zich veilig voelt.

Dat betekent dat pestgedrag bij ons op school niet geaccepteerd wordt. Om een veilige school te zijn en te blijven voeren wij een anti-pestbeleid.

We maken een duidelijk onderscheid tussen pesten en plagen. We spreken over pesten:

- als er sprake is van een ongelijk machtsevenwicht.
- wanneer het slachtoffer niet meer voor zichzelf op kan komen.
- wanneer ongewenst gedrag systematisch plaatsvindt.
- wanneer dit gedrag nadelige gevolgen heeft voor het slachtoffer.

Een veilige school zijn en blijven bereiken we door het volgende:

- Aan het begin van ieder jaar (maar tenminste voor de herfstvakantie) worden in alle groepen afspraken gemaakt voor in de klas en op het schoolplein.
- Deze afspraken komen zoveel mogelijk uit de kinderen zelf.
- Deze afspraken zijn zoveel mogelijk positief.
- Deze afspraken hangen duidelijk zichtbaar in de klas en worden ondertekend door de leerkracht en de leerlingen.
- In alle groepen wordt gezorgd voor een goed pedagogisch klimaat. Dit wordt o.a. bereikt door veel aandacht te besteden aan de 'gouden weken'. De eerste weken van het schooljaar waarin de processen rondom groepsvorming doorlopen worden. Wij doen dit aan de hand van Klasse(n)kracht. Daarnaast zijn wij Rots en Water school in wording.
- Wanneer het welbevinden van een leerling negatief is of wanneer een leerling buiten de groep dreigt te vallen, zal de leerkracht hier actief op reageren.
- In oktober wordt ZIEN! ingevuld en afgenomen bij de leerlingen van groep 6 t/m 8. Dit is een vragenlijst om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart te brengen.

Voorwaarden voor het aanpakken van pesten:

Het aanpakken van pesten heeft alleen zin als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:

1. Pesten moet als een *probleem* worden gezien door alle direct betrokken partijen: leraren, ouders en leerlingen (gepeste kinderen, pesters én de zwijgende middengroep).
2. De school moet het pestprobleem *voorkomen*. Een preventieve aanpak bestaat onder meer uit de behandeling van het onderwerp met de leerlingen, waarna met hen regels worden vastgesteld.
3. Als pesten desondanks toch optreedt, moeten leraren dat kunnen *signaleren, bespreekbaar maken* en vervolgens.....
4. *Duidelijk stelling nemen* tegen het pesten.
5. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen, toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een *directe aanpak*.

6. Weigert een school of leerkracht het probleem aan te pakken, gebeurt dit op onjuiste wijze of heeft de aanpak geen resultaat, dan is inschakeling van een *vertrouwenspersoon* nodig. Deze dient, op verzoek van de ouder(s) van het gepeste kind, een klacht in bij de klachtencommissie, die het probleem onderzoekt en het bevoegd gezag adviseert over de te nemen maatregelen.

Wanneer een leerling zich gepest voelt:

- Wanneer een leerling zich gepest voelt, wordt een twee stappen aanpak gehanteerd.
- Stap 1: het gepeste kind geeft een duidelijke boodschap aan de pester 'Ik vind het vervelend dat je mij pest; stop met pesten'.
- Stap 2: het pesten stopt niet, dan reageert het gepeste kind tegen de pester met: 'Je pest me nog steeds; ik vraag een juf of meester om jouw gepest te stoppen'.
- In geval een kind pestgedrag meldt bij een leerkracht, wordt gevraagd of het kind ook de bovenstaande twee stappen heeft gezet.
- Het aangeven van pestgedrag aan de juf of meester is nooit klikken!
- Wanneer het pestgedrag niet gestopt is en gemeld wordt bij de leerkracht of wanneer de leerkracht pestgedrag signaleert, treedt onderstaand pestprotocol in werking.

Pestprotocol

Het pestprotocol bestaat uit een Vijfsporenaanpak. Deze aanpak richt zich op alle betrokkenen: het gepeste kind, de pesters, de ouders, de klas- of groepsleden en de school. De Vijfsporen aanpak is bedacht en uitgewerkt door psycholoog Bob van der Meer, die al sinds de jaren tachtig aandacht vraagt voor pesten (<https://wij-leren.nl/pesten-op-school.php>). De anti-pestcoördinator is verantwoordelijk voor het uitvoeren van onderstaande aanpak.

Spoor 1: Het gepeste kind steunen

Spoor 2: De pester steunen

Spoor 3: De ouders van het gepeste kind en de ouders van de pester steunen

Spoor 4: De andere kinderen betrekken bij de oplossing van het pesten

Spoor 5: Als school de verantwoordelijkheid nemen

Concreet houdt dit in:

1. Er wordt pestgedrag gemeld bij één van de leerkrachten, directie of Ib'er.
2. Met het gepeste kind wordt gesproken door de eigen leerkracht en/of iemand van het team, die daar direct tijd voor heeft. De bedoeling van dit gesprek is om het gepeste kind te laten merken dat hij/zij serieus genomen wordt en een indruk te krijgen van wie pest en waar dit pesten uit bestaat. Eerst wordt gevraagd of het gepeste kind de eerste twee stappen gezet heeft en hoe de pester daar op gereageerd heeft. Er wordt zo nodig onderzoek gedaan d.m.v. observatie en gesprekken tot de pestsituatie duidelijk is. Wanneer het pesten niet door de ouder(s)/verzorger(s) gemeld is, worden zij direct ingelicht over het pesten. Ook de ouders van de pester(s) worden direct ingelicht. Alle betrokken ouders/verzorgers worden vervolgens wekelijks op de hoogte gehouden van de voortgang van het pestprotocol tot het pesten gestopt is.

3. Na dit eerste gesprek volgt een confronterend gesprek met de pester(s). De pester(s) krijgen een week de tijd om tot ander gedrag te komen.
4. Na één week volgt een gesprek met het gepeste kind. Hoe gaat het? Wordt hij/zij nog gepest? Hoe voelt hij/zij zich in de groep?
5. Daarna volgt een gesprek met de pester(s). In geval het pesten over is, wordt waardering uitgesproken en de verwachting dat zij zonder pesten met de andere kinderen omgaan. De ouder(s)/verzorger(s) van deze leerlingen worden over de goede afloop ingelicht.
6. Wanneer het pesten nog doorgegaan is, volgt er een consequentie. (kies een consequentie uit dit anti-pestbeleid) Ouder(s)/verzorger(s) worden ook nu weer ingelicht over het pesten en de straf.
7. En als blijkt dat het pesten doorgaat, wordt de klas bewust gemaakt van hun verantwoordelijkheden. De groepsgenoten worden gemobiliseerd om mee te helpen het pestgedrag te stoppen. Dit kan onder andere door een supportgroep in te stellen (zie de omschrijving van de supportgroep).
8. Na een week na het eerste gesprek vindt een evaluatiegesprek met de pester(s) en het gepeste kind plaats.
9. Van alle gesprekken wordt een kort verslag gemaakt, dat op de drive (map pesten) gezet wordt en in ieder geval door de betreffende leerkracht(en) en de directie gelezen wordt.
10. Na afloop van het pestprotocol wordt het verslag als bestand in
11. Parnassys bij het gepeste kind in het dossier toegevoegd.
12. In geval dat een leerling door steeds andere groepsgenoten gepest wordt, wordt een plan van aanpak voor de hele groep opgesteld.

Supportgroep:

Naast bovenstaande stappen kan er ook gekozen worden voor een supportgroep:

- Een supportgroep wordt ingesteld, wanneer het algeheel welbevinden van een gepest kind negatief is.
- In een gesprek met dit kind wordt besproken wie pesters zijn, wie vrienden zijn en wie toekijkers zijn.
- Vervolgens gaat het kind terug naar de klas met de opdracht om de komende week eens op te letten wat er verandert.
- Uit de pesters, vrienden en toekijkers worden door de begeleider ongeveer zes kinderen gekozen, die samen de supportgroep vormen.
- Met hen wordt besproken dat (naam van het kind) zich helemaal niet prettig voelt in de groep. Wat zou jij kunnen doen zodat dit kind zich beter gaat voelen? Alle suggesties worden opgeschreven.
- Tot slot worden alle suggesties nog een keer voorgelezen en gaat de supportgroep terug naar de klas met de opdracht: 'Ga dit maar doen!'
- Na een week wordt met het gepeste kind besproken wat hij/zij heeft gemerkt.
- In een gesprek met de supportgroep worden deze opmerkingen besproken en vertellen de kinderen wat zij gedaan hebben.
- Er worden nieuwe suggesties gevraagd en de supportgroep gaat die suggesties uitvoeren.
- Het doel van de supportgroep is om het vertrouwen en het welbevinden van het gepeste kind in de groep te vergroten.

- Alle taal tijdens de gesprekken is positief en er worden veel complimenten gegeven.

Consequenties voor pesters in de onderbouw:

- Apart zetten, isoleren, negeren, op de nadenkstoel zitten. Tijd afhankelijk van de leeftijd.
- Gesprek met de leerkracht en de pester om de pester inzicht te geven in oorzaak en gevolg van zijn/haar handelen. Hier kan het oeps! formulier bij gebruikt worden (zie bijlage 2).
- D.m.v. pictogrammen wordt inzicht gegeven in oorzaak en gevolg van het handelen van de pester. Vervolgens worden deze pictogrammen gebruikt om gewenst gedrag te bewerkstelligen.
- De pester moet zich verontschuldigen bij het slachtoffer. Het slachtoffer moet dan bij zijn naam genoemd worden en ook het vergrijp moet benoemd worden.
- Gedragsafspraken met een beloningssysteem voor goed gedrag.
- Een tekening maken voor het slachtoffer.
- Een opdracht laten uitvoeren voor of met het slachtoffer.
- De pester moet in vrije situaties (schoolplein, gym) niet meer dan een halve meter van de leerkracht vandaan blijven.
- De pester volgt een sociale vaardigheidstraining.

Consequenties voor pesters in de bovenbouw:

- Apart zetten, isoleren, buiten sluiten, niet mee doen met bepaalde activiteiten gedurende een bepaalde tijd.
- Het oeps! formulier (zie bijlage 2) laten invullen.
- De pester moet in vrije situaties (schoolplein, gym) niet meer dan een halve meter van de leerkracht vandaan blijven.
- De pester bedenkt zelf iets voor het slachtoffer als excuus voor zijn gedrag en om het goed te maken.
- Boekje bij laten houden, waarbij bijgehouden wordt en besproken wordt wat werkt en wat niet werkt. Wekelijks of dagelijks evalueren.
- De pester moet een opdracht met of voor het slachtoffer uitvoeren.
- Boek lezen over pesten en daar een werkstuk over laten maken of een spreekbeurt over laten houden.
- Een excuusbrief aan het slachtoffer laten schrijven.
- De pester moet een website bezoeken over pesten en daar een verslag van maken (bijvoorbeeld: <https://www.stoppestennu.nl/voor-leerlingen>).
- Een video bekijken over pesten en daar een verslag van maken.
- De pester wordt uitgesloten van bepaalde activiteiten voor een afgesproken periode en voert dan 'taakstraffen' uit.
- De pester volgt een sociale vaardigheidstraining.

Hulp aan ouders

Leraren krijgen te maken met de ouders van de slachtoffers, pesters en van de zwijgende middengroep. De ouders van de slachtoffers zullen het meest geneigd zijn om de hulp van de school in te roepen, maar ook de ouders van de zwijgende middengroep zullen zich misschien zorgen maken. Voor ouders van pesters kan de

mededeling dat hun kind pest soms erg confronterend zijn. Hierna volgen enkele adviezen voor ouders:

Adviezen van de school aan ouders van pesters:

- Neem het probleem serieus. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden;
- Praat met het kind om achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen;
- Maak het kind gevoelig voor wat het andere aandoet;
- Besteed aandacht aan het kind;
- Stimuleer het kind tot het beoefenen van een sport om zijn agressie vreedzaam kwijt te kunnen;
- Schakel eventueel deskundige hulp in.

Adviezen van de school aan ouders van gepeste kinderen:

- Bespreek het probleem met de direct betrokken leraar van het kind;
- Lees samen met het kind literatuur over pesten op school;
- Beloon het kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen (Laat het kind merken dat het ook sterkere kanten of eigenschappen heeft);
- Stimuleer het kind tot het beoefenen van een sport, zodat hij of zij in een spel of motorische vaardigheid kan uitblinken;
- Houd de communicatie met het kind open en blijf dus in gesprek met het kind;
- Steun het kind in het idee dat er een einde aan komt;
- Laat het kind opschrijven wat het heeft meegemaakt (Dit kan best emotionele reacties oproepen. Dat is op zich niet erg, als het kind hiermee maar geholpen wordt om de emoties te verwerken);
- Laat het kind deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining.

Adviezen van de school aan alle andere ouders:

- Neem het probleem serieus: het kan ieder kind overkomen;
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem;
- Praat met het kind over school, over de relaties in de klas en over wat leraren doen. Vraag hem of haar af en toe of er in de klas wordt gepest;
- Koppel informatie van het kind terug naar de school: wie pest er, wat doen zij en waarom;
- Corrigeer het kind als het voortdurend anderen buitensluit of als het meedoet met pesten;
- Geef als ouder het goede voorbeeld, wees niet neerbuigend of respectloos ten opzichten van anderen;
- Leer het kind voor anderen op te komen.

Overige zaken

- Klachten over de uitvoering van dit anti-pestbeleid worden op de gangbare manier kenbaar gemaakt. Dat betekent dat klachten eerst met de betreffende groepsleerkracht worden besproken. Wanneer de afhandeling niet naar tevredenheid is, wordt de klacht met de directie besproken. Wordt ook daar de klacht niet serieus

behandeld, dan is de vertrouwenspersoon van de school de aangewezen persoon om de klacht mee te bespreken. Als de gesprekken ook daarmee niet meer soepel verlopen, kunnen ouders bemiddeling vragen bij de externe vertrouwenspersoon. (Zie schoolgidsbijlage)

- Het anti-pestbeleid van de KW-school staat op de website vermeld.
- Het anti-pestbeleid wordt met nieuwe ouder(s)/verzorger(s) besproken.
- In geval van ernstig pestgedrag, dat zich ook buiten de schoolmuren manifesteert, worden in overleg met de ouder(s)/verzorger(s) ook de verenigingen en instanties, waar de pester na schooltijd verblijft, ingelicht over de genomen maatregelen/consequenties.
- In geval van zeer ernstig en hardnekkig pestgedrag kan door de directie met toestemming van het bestuur overgaan worden tot schorsing of verwijdering van de pester. Wel is dan het gehele pestprotocol doorlopen en zijn alle stappen vastgelegd, zonder dat dit tot gewenst gedrag heeft geleid.

Pesten buiten de schoolhekken

Wanneer pesten plaatsvindt, als kinderen naar huis gaan of naar school komen, gebeurt dat wel buiten het gezichtsveld van school. Als ouder(s)/verzorger(s), leerlingen dit signaleren, vraagt school dit te melden bij de groepsleerkracht of de directie. Hetzelfde geldt voor digitaal pesten.

Het pestprotocol zal toegepast worden als het kinderen betreft van onze school. De bedoeling van het anti-pestbeleid is dat er een zodanig pedagogisch klimaat in school ontstaat, dat pesten niet nodig is en dat dit ook een goede uitwerking heeft naar het leven van de leerlingen buiten de school.

Pesten heeft een negatieve uitwerking op de ontwikkeling van kinderen en moet aan de kaak gesteld worden. Als pesten niet gemeld wordt, kunnen wij als school hier ook niet op reageren.

Praat erover, wanneer u met pesten in aanraking komt of het ziet in uw omgeving.

Bijlage 1 Protocol tegen pesten

De ondertekenaars van dit protocol verklaren het volgende:

1. Pesten is een wezenlijk en groot probleem. Pestgedrag is zeer schadelijk voor kinderen, zowel voor de slachtoffers als voor de pesters. De omvang en zwaarte van het probleem leiden tot de noodzaak van een aanpak door alle opvoeders van kinderen en jongeren, in het bijzonder door de leraren en door de ouders.
2. De directie gaat, om een passend en afdoend antwoord te vinden op het pestprobleem, uit van een zo goed mogelijke samenwerking tussen leraren, ouders en leerlingen, gebaseerd op afgesproken beleid dat gericht is op samenwerking.
3. Onze school wenst een samenwerking, zoals bedoeld onder punt 2, ook daadwerkelijk aan te gaan, te stimuleren en te onderhouden.
4. De ondertekenaars van dit protocol verbinden zich daarom het volgende te doen:
 - Het werken met de 'vijfsporenaanpak';
 - Het bewust maken en bewust houden van de leerlingen van het bestaan van het pestprobleem;
 - Het bewust maken en bewust houden van de (levenslange) gevolgen van pesten;
 - Een gerichte voorlichting over de preventie en de aanpak van het pesten aan alle ouders van de school;
 - Het zorgen van toegankelijke, actuele informatie over het pestprobleem voor een ieder aan de school verbonden persoon, inclusief de leerlingen;
 - Het beschikbaar stellen van geld waarmee de scholing van personeelsleden, lesmaterialen, lezingen, activiteiten voor ouders, de aanschaf van boeken en andere informatie wordt bekostigd;
 - Het invoeren van een sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem op school, zodat probleemgedrag bij leerlingen zo vroeg mogelijk kan worden onderkend en tegengegaan.
5. Als het protocol is ondertekend, wordt een kopie op een duidelijk zichtbare plaats opgehangen in de school. De tekst van het protocol wordt verder bekend gemaakt via de website van de school.

Naam en plaats van de school:

Getekend namens;

Directie	team	medezeggenschapsraad	schoolraad
----------	------	----------------------	------------

Bijlage 2: Oeps formulier!

wilhelminaschool
WAAR ELK KIND MAG STRALEN

Datum:
Groep:
Naam:

Wat is er gebeurd? ----- -----	
Waar gebeurde het? ----- -----	Wie waren erbij? ----- -----
Wat heb je gedaan/gezegd? ----- -----	
Hoe had je het kunnen voorkomen? ----- -----	
Hoe los je dit probleem op? ----- -----	
Wat heb je ervan geleerd? ----- -----	
Opmerkingen leerkracht: -----	

Handtekening leerkracht:

Handtekening ouders: